

katere netočnosti. Tako ne dobijo oni oženjenci z 1 — 2 otrokoma, ki imajo 1600 — 2200 K letnih dohodkov samo 1056 K draginjske doklade ampak 1272 K; in oni oženjenci z 1 — 2 otrokoma, ki imajo 4800 — 6400 K letnih dohodkov, ne dobe le 2232 K ampak 2282 K. Učiteljstvo je vobče zadovoljno z dovoljenimi draginjskimi dokladi in — bodimo odkritosrčni — jih ni pričakovalo v toliki izmeri. Zato se tudi ne strinjamo s kritiko, ki jo je prinesel o tem „Slov. Narod“ v 201. števil. z dne 3. sept. t. l., ker bolj škoduje učiteljstvu nego koristi, škoduje tem bolj, ker ne odgovarja povsem resnici. Tako se ni zvišala katehetom draginjska doklada za 100 odstotkov že od 1. januarja 1917, ampak zvišala se je samo odškodnina za vožnjo (kilometrina) in prehrano za 100 odstotkov, s 30 h na 60 h za kilometer.

—r— **Abstinenca.** Statistični izkaz o protialkoholnem delovanju štirirazredno deške ljudske šole v Trnovem na Notranjskem v šolskem letu 1916-17.

| Razred | Štev. otrok | Mladih junakov, ki jih je bilo | Od pret. leta se je število v % |         | Imen učiteljskega protialkoholnega zveza | podpiratelj |
|--------|-------------|--------------------------------|---------------------------------|---------|------------------------------------------|-------------|
|        |             |                                | zvišalo                         | znižalo | članov                                   |             |
| I      | 56          | 48                             | 10                              | —       | —                                        | 1           |
| II     | 63          | 38                             | —                               | 5       | —                                        | 1           |
| III    | 71          | 36                             | 18                              | —       | —                                        | 1           |
| IV     | 42          | 19                             | 17                              | —       | 1                                        | —           |
| skupno | 232         | 141                            | 45                              | 5       | 1                                        | 3           |

Pripomnja: Od tu navedenih „Mladih junakov“ se vpišejo v „Zlato knjigo“ le oni, ki se držijo tudi v počitnicah vsakršnih alkoholnih pijač.

Kakor je razvidno iz predstojee tabele, ni tudi na naši šoli uspeh protialkoholnega delovanja — vzlic temu da je to zelo intenzivno — tako sijajno, kakor bi kdo pričakoval; saj pravijo nekateri, da bi morali biti vsi učenci abstinenti. V tem številu so pa le oni všteti, ki se pač vse leto niso najmanj „pregrešili“. Konstatirati pa moram, da so otroci premožnejših staršev mnogo bolj dovzetni za zdržnost kakor onih revnih in kar je posebno razveseljivo, je med „Mladimi junaki“ prav mnogo gostilničarskih otrok. Končno še pripomnim, da učiteljstvo gledé abstinence ne dela nobenih razlik med šolarji. Vsi so nam enako ljubi in dragi, da so le trezni. Zakonito se kaznujejo le oni, ki iz zlobnosti oziroma otroške lehkomyiselnosti preveč užijejo zanje strupenih pijač.

## Splošni vestnik.

Tov. Božo Račić prosi vsa šolska vodstva, ki mu niso do danes še vrnila brošuric „Sušenje v gospodinjstvu“, da pošljejo znesek za nje ali pa knjižice, ker je veliko povpraševanje po njih. Naj zanesljivo to store. Znesek ali knjižice naj se pošljejo na naslov: Alojzij Račić, nadučitelj v p. Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 18.

## Iz Dalmacije.

Savez dalm. uč. društava v Splitu je vložil na Jugoslovanski klub na Dunaju prošnjo, da izposluje ta pri centralni vladi dalmatinskemu učiteljstvu zvišanje vojne draginjske doklade z 10 % na 30 %. Dalmatinsko učiteljstvo dobiva sedaj 10 % od skromne temeljne plače vojne draginjske doklade. Ker je Dalmacija v veliki stiski, ne more sama pri najboljši volji nič več storiti za svoje učiteljstvo, učiteljstvo pa tudi ne more nič več živeti s temi prejemki, in se že izseljuje, zato se je obrnil „Savez“ na „Jugoslovanski klub“, da mu pride na pomoč v tem obupnem položaju.

Prošnja se glasi:

Uglednom

Jugoslovenskom Klubu  
na  
carevinskem Vijeću  
u Beču.

Neopisivo i jedno življenje, koje nemilosrdno tišti i podnaša dalm. učiteljstvo s nestašica i s neizrecive skupoče, siluje pišući odbor, da kod Tog Uglednog Kluba zatraži pomoći.

Kukavna plaća, kojom je dalmat. uč. jedva kuburilo u normalnim vremenima, danas je takova, da s njome nije moguće namiriti ni četvrtinu najnužnijih životnih potreba.

U ovako groznim okolnostima dalm. uč. živi, ali i dnevno propada, jer, ono po selima brani se samo (o da je i tog dosta)

biljevnom hranom, dok ono po gradovima s dana u dan pada u posvemašnju tjelesnu slabost, jer uz naporan rad nema čime, da se okrijepi.

Snage dalm. uč. rapidno malaksaju, a izmed istoga i članova njihovih jadnih obitelji bolesti se redaju, a i množe.

U ovakovim okolnostima uz najbolju volju dalje neće moći izdržati, neće biti sposobno, da vrši svoj uzgojno — prosvjetni rad.

Pisući, kao zastupatelj cjelokupnog dalm. uč. upravitelj je na sve moguće odlučujuće faktore svoje prošnje, ali mu od svih bi odgovoreno, da je pokrajina Dalmacija siromašna, što u istinu i jest, pa videći, da je „Savez uč. društava kraljevine Češke“ pred nekoliko dana upravitelju g. g. zastupnicima češkoga Kluba na carev. vijeću u Beču, neka bi se oni zauzeli za poboljšanje njihovog ekonomskog stanja, obodrilu je i pisući, da isto učini Tomu Ugled. Klubu, te se u tu svrhu usloboduje radi ravnjanja priložiti novinarsku vijest o poduzetom koraku spomenutog „Českog Saveza“.

Pisući je stalan, da će Taj Ugledni Klub dogovorno sa g. g. češkim i drugim zastupnicima poraditi, da se najzaslužnijim nardnim trudbenicima i u današnje teško doba najnevoljnijem patnicima sa strane države priskoči čim prije izvanrednom obilnom novčanom pripomoći, kojom bi mogli sebe i svoje sirote u ovim nesnosnim skupocama prehraniti i zaodjeti.

Poznate su i Toj Veleučenoj g. g. zastupnicima velike patnje, a još veće potrebe učiteljstva, pa ih ne će pisući ni nabrajati, već se usloboduje zamoliti, da se aktivnom i umirovljenom dalm. uč. sa strane države doznači borem toliko eda se ratni doplatak, koji je danas od samih 10 % i to na sama stalna beriva, bude mogao povisiti najmanje na 30 % cjelokupnih današnjih beriva.

Vaše zauzimanje gojiti će najveću zahvalnost dalm. uč. i njihove porodice, kao i blagoslov tisuća malenih, čija je sudbina skopčana s uzgojno — prosvjetnim radom molitelja.

Najtoplije preporučujući ovo naše životno pitanje, usloboduje se pisući izraziti najljepše zahvalnosti.

Za odbor

Predsjednik:

Vjekoslav Radica

Tajnik:

Milivoj Letica

Izdajatelj in odgovorni urednik:  
Radivoj Korene.

Last in založba „Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Št. 1556/m. š. sv.

## Razglas.

Šolsko leto 1917/8 se prične na vseh mestnih ljudskih šolah ljubljanskih

dne 15. septembra 1917

s klicanjem sv. Duha in dne 17. septembra 1917 z rednim šolskim poukom.

Vpisavalo se bode v četrtek dne 13. in v petek dne 14. septembra 1917 vselej od osmih do dvanajstih dopoldne, le na mestni nemški dekliški šoli in na šišenski dekliški osemrazrednici omenjenih dneh od dveh do šestih popoldne in sicer:

Za I., II., III. in IV. mestno deško ljudsko šolo v šolskem posloplju I. mestne deške šole v Komenskega ulici št. 19; za mestno nemško deško ljudsko šolo v šolskem posloplju c. kr. nemške državne gimnazije v Beethovnovi ulici; za mestno slovensko dekliško šolo in pa za mestno nemško dekliško šolo v šolskem posloplju na Erjavčevi cesti št. 21, za mestno trirazrednico na Barju v šolskem posloplju na Karolinski zemlji št. 40, za šišensko deško osemrazrednico in pa za šišensko dekliško osemrazrednico v tamošnjem šolskem posloplju na Gasilski cesti št. 242.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se v mestne šole ne bodo sprejemali.

Vse podrobnosti pojasnujejo šolska vodstva ob vpisovanju.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,  
dne 31. avgusta 1917.

## LISTNICA UREDNIŠTVA.

Mnogo notic, več dopisov in nekatere sicer aktualne članke smo morali zaradi tesno odmerjenega prostora odložiti za prihodnjo številko. Prosimo vse sotrudnike, da naj potrpe; pride vse na vrsto!

## Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani  
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. avgusta 1917 K 151.721-19

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Upravni odbor Učiteljske tiskarne naznanja tožno vest, da je tovariš

## Karel Wider,

bivši predsednik in sedanji pisarniški voditelj Učiteljske tiskarne, mestni učitelj in praporščak,

dne 5. t. m. v Podgorici v Črni gori po kratki in mučni bolezni preminul, star 48 let.

Bodi zvestemu tovarišu in neumorno delavnemu našemu sotrudniku ohranjen časten spomin!

V Ljubljani, dne 7. septembra 1917.

Kristijan Engelman,

t. č. predsednik.

## Največja slovenska hranilnica!

## MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

### Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 . . . . . K 55,000.000—  
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 30,600.000—  
rezervnega zaklada . . . . . „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

# 4<sup>0</sup>/<sub>0</sub>

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

**c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 %, izven Kranjske pa proti 5 1/4 % obrestim in proti najmanj 1 % oziroma 3/4 % odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

**Kreditno društvo.**

Velecenj. učiteljstvo opozarjamo na zbirko pesmi, ki so izšle v „Učiteljski tiskarni“. To je lepa Engelbert Ganglova knjiga

## „Moje obzorje“,

ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v „Učiteljski tiskarni“. Cena lično vezani knjigi je 3 K. Po pošti 20 h več.

Naj bi ne bilo učiteljice in ne učitelja, ki bi ne imel v svoji knjižnici te lepe knjige.

Ali ste že pridobili mladinskemu listu „Zvonček“ novega naročnika?